

sublevata fuisset, dimitti se postulavit. Illis autem A id facere metuentibus, ne forte casu subito hæderetur, valere se confidentius affirmavit. Igitur dimissa, per se stetit, ac deinceps totius corporis resumpto vigore, sana recessit.

CAPUT XLV.

Cæca illuminata

Cujusdam patrisfamilias non longe a monasterio commanentis ancilla, dum fortuito domus januas aperiret, turbo venti pulverem et paleas in faciem ejus et oculos projecit: statimque crescente molestia, paulatim ei usus decrevit, donec horrendis penitus tenebris cingeretur. Hæc ad ecclesiam beati Galli perducta, cum ejus suffragia primo ingressu devotissime precaretur, recepto quod aniserat lumine, B gaudens abscessit.

CAPUT XLVI.

Candela cœlitus incensa.

Non multo interjecto tempore, dum festivitas octavarum Epiphaniæ anno celebraretur officio, cunctis tempore sacrificii ad ecclesiam convenientibus, luminaria et candelæ incendebantur ex more. Una autem candela sine lumine inter cæteras arden- tes dimissa, inter sacra missæ solemnia principalis, primo cœpit paulatim fumo tenui vaporare: deinde videntibus non paucis flammam concipiens et cæteris clarius rutilans, signi effectum splendoris singularitate commendavit.

CAPUT XLVII.

Scotus a multiplici debilitate curatus.

Nuper quoque de natione Scotorum, quibus consuetudo peregrinandi jam pene in naturam conversa est, quidam advenientes, unum e suis conviatoribus multiplici peste possessum in eodem monasterio dimiserunt. Qui cum aliquantis ibidem moraretur diebus, et quotidie infirmitatis suæ remedium plena fide deposceret, nocte quadam senem sibi per somnium vidit assistere, gestu et habitu venerandum, quem quis esset interrogans, beatissimum Gallum fuisse perdidicit. Et protinus ad illum: Cernis, inquit, o domine, toto me corpore dissolutum, meritorum tuorum quotidie evidentiam præstolari. Noli ergo quod te aliquando credo facturum differre

diutius. Ad hoc enim hujusque me reservatum esso cognosco, ut sicut his Barbaris virtus tua latissime claret, ita etiam gentis tuæ hominibus meritorum tuorum fulgor innotescat et claritas. Scis ipse, scis, inquam, a natali solo quam longe sim disjunctus, quantaque inter peregrinationis angustias corporis debilitate compressus. Succurre citius, opitulare quantocius. Qua ille motus querimonia, vultu placido paucis ita respondit: Die mortalibus reddita ecclesiam petito, et videbis divino te melius sublevari consilio, quam patriæ vel parentum solatio. Mane facto, summo animi gestiens ardore ad basilicam properat, et juxta tumulum beati Galli promissionis memor precibus insistit. Post orationem et lacrymas, angulo sarcophagi adnixus, cœpit se sensim erigere; nec prius lecti angulum cui innitebatur deservit quam statura erecta et accepto robore per se ire et redire potuisset. Qui tempore procedenti plena sanitate donatus, in eodem monasterio precibus et sanctæ vitæ deserviens hactenus conversatur.

CAPUT XLVIII

Conclusio auctoris.

Hæc de copiosissima segete beati Galli virtutum memoriæ horreis grana libuit commendare, et nostris et aliorum partibus profutura. Poterunt hæc enim plurimum diligentibus justitiam ædificationis conferre: quia et morum honestatem insinuant, et ad laudem Domini, qui ita sanctos suos glorificat, devoti lectoris animum vel auditoris inflamman- C t. Cæterum tot et tanta sunt ejusdem sancti Patris miracula, ut nec a studiosis scriptoribus propter copiam sui possint comprehendi, nec a fastidiosis lectoribus sine tædio et rugata fronte percurri. Ea vero huic operi tantum inserta sunt, quæ et veracium relatione testium veritatem custodiant, et moderata brevitate nullius, quamvis etiam utilia nau- seantis, mentem offendant.

Oratio Walafridi.

Obsecramus itaque te, beate Galle, Christi confessor, ut sicut sanitatem corporum meritis tuis multis te contulisse retulimus, ita nostris mentibus divinæ miserationis medelam implorare digneris. Amen.

VITA SANCTI OTHMARI

ABBATIS SAN-GALLENSIS.

MABILLONII OBSERVATIONES PRÆVIÆ.

(Acta Sanctorum ordinis S. Benedic., tom. IV.)

1. Sancti OTHMARI nomen non uno modo pingebatur D apud antiquos. In chartis a Melchior Goldasto vulgatis in tomis II et III Rerum Alamannicarum, legitur *Audemarus, Audomarus, Autmarus* et *Otmarius*, *abbas Durgaugensis* seu monasterii S. Galloni quem alii *Gallonem*, vulgo *Gallum* appellant. Utriusque V tam, sanctorum scilicet Galli et Othmari, litteris mandavit Walafridus Strabus abbas Augiensis, ad

*petitionem Gozperti, abbatis sancti Gallensis, uti He-
pidannus in Annalibus testatur cum ipso Walafrido
in prologo suo : qui Walafridus anno 849 excessit e
viviis, et quidem xv Kalend. septemb. ex S. Galli Ne-
crologio apud Goldastum.*

2. Hujus fere æqualis Iso cœnobita monasterii
S. Galli duobus libris translationes et miracula
S. Othmari exaravit. Is multis laudatur ab Ekke-
hardo Juniore in libro de Casibus S. Galli, cap. 2,
ubi *Notkerum Balbulum, Tutilonem et Ratpertum
discipulos* habuisse dicitur. Apud Hebidannum vero,
anno 871, *Iso magister obiit prid. Id. Maii*, quem ite-
dem annum siguat Hermannus Contractus. Exstant
etiam hymni duo apud Canisium in tomo V antiqua-
rum Lectionum, pag. 757 et 767, unus a Notkero
medico, alius ab anonymo conditus in S. Othmari
honorem.

3. Statim a suo ipsius obitu, Othmarus *sanctus* ha-
bitus est. Hinc post sepulturæ annos decem corpus
ipsius e *Stein* insula revectum est in S. Galli monaste-
rium. Non tamen ante annum 864 honoratus est pu-
blico cultu, quem Salomon, Constantiensis episcopus,
ipsi decrevit post solemnem e tumulo levationem.
Ekkehardus, cap. 1, de Casib. S. Galli, scribit,
*B. Othmarum auctoritate Romana in sanctum leva-
tum*. Quod vereor ut dixerit habita ratione sui tem-
poris, nimirum sæculi xi, quo Romani Pontificis
suffragium in levandis e terra sanctorum corporibus
solebat expectari. Nam Iso monachus, testis et
historicus translationis a Salomone factæ, Romani
pontificis intercessisse auctoritatem non memorat in
lib. 1, cap. 2 et sequentibus. S. Wolfgangus, Ratispo-
nensis antistes, S. Othmarum præcipua devotione
coluit.

4. Notkerus, medicus et monachus cœnobii S. Galli,
in hymno a se composito Othmarum *martyrem* præ-
dicat his versibus :

Principum sævas doluit rapinas.
Inde raptorum studiis gravatus,
Martyris palma meruit superua
Scandere regna.

Nimirum eo tempore familiare erat ut homines inno-
centes violenta qualibet morte ab aliis affecti, mar-
tyres appellarentur. Verum et si pro justitia vitam
finivit in exsilio S. Othmarus, non tamen continuo
martyr appellandus, quem sane titulum apud solum
Notkerum ipsi attributum legimus. *Cuonradus Came-
rarius instituit lumen an: e aram S. Othmari omni
nocte arsurum*, ut in Necrologio Gallensi legitur
v II *Id. Octobris*.

5. Monasterium S. Galli, in diœcesi Constantiensi
situm ad lacum Acronium, olim dictum *Durgaugense*,
eo quod situm esset in pago Durgaugia, quem etiam

A Arbonensem vocant; istud, inquam, monasterium,
fama et amplitudine hactenus celeberrimum, sua
debet primordia et incrementa Othmaro abhati, qui
cellam exigua a S. Gallo conditam et pene destitu-
tam amplificavit, et necessariis instructam ædificiis
monachis Benedictinis assignavit, factus et ipse mo-
nachus, cum antea fuisset presbyter sæcularis. Sane
Pippinus rex, dum Othmaro cellam S. Galli commen-
davit, ipsi concessit *libellum quem Benedictus Pater
de cœnobarum conversatione composuerat*, testante
Walafrido in libro de Miraculis S. Galli, cap. 2, ubi
priscum cellæ S. Galli statum describit. Nec dubium
quin eo animo a Pippino id factum sit, ut novum
monasterium institutis Benedictis informaretur. Et
Kero, S. Gallensis monachus, regnante Pippino,
Caroli Magni patre, S. Benedicti Regulam Alaman-
nice reddidit in gratiam monachorum imperitorum,
uti apud Goldastum legitur in tomo II Rerum Ala-
mannicarum. Hinc frequens mentio Regulæ S. Be-
nediti in Historia Ekkehardi Junioris, cui prævit
Hartmannus sæculo ix, ejusdem cœnobii monachus,
in Litania metrica, tomo V Canisii, pag. 732, relata
his versibus :

O dilecte Dei radians virtute corusca,
Sancte Othmare Pater, junge preces pariter.
Summe Dei cultor, monachorum rector et abbas,
O Benedicite sacer atque benigne Pater,
Istud cœnobium cœtumque tibi famulatum,
Nostraque sanctificans cuncta tuere simul.

6. Variæ donationes S. Othmaro factæ leguntur
apud Goldastum in tomis II et III Rerum Alamanni-
carum, ubi Othmari nomen varie exprimitur, ut
supra monuimus.

7. Floruere in illo cœnobio complures viri pii et
illustres, in his præter Othmarum sancti Eusebii
Scottus sæculo ix; Notkerus, cognomento *Balbulus*,
anno 912 mortuus; Wiborada, femina reclusa; Foil-
lanus Scottus beatæ memoriæ sæculo x, de quibus
C suo loco. Viri scientia pro temporum captu præditi:
Iso magister, Tutilo, Ratpertus, Ekkehardi senior et
junior, Hebidannus, Burchardus, Bertholdus, alique
Sancti Gallenses monachi, ut missos faciam plurimos
episcopali et abbatiali dignitate conspicuos, qui ex
eadem palæstra prodierunt. His adnumerandus est
Notkerus, Leodicensis episcopus, uti alias probabi-
mus. Ibidem etiam viguerunt scholæ interiores pro
monachis, exteriores pro laicis. Notare juvat hoc
loco, *Aginonem venerabilem Patrem, episcopum et re-
ctorem monasterii S. Galloni* nominari in quadam
Ruakeri charta, data anno 24 regni Caroli Magni,
apud Goldastum in notis ad caput 14 historiæ Bur-
chardi de Casibus ejusdem cœnobii; quo tamen tem-
pore Werdo abbas loco præfuisse dicitur.

INCIPIT VITA.

PROLOGUS.

Ad fratres monasterii Sancti Galli.

Finitis duobus libellis quos de vita et virtutibus
beati Galli confessoris juxta fidem quæ vel scripto
vel dicto ad nos usque pervenerat, vere potius quam
lepide composuimus; jubentibus vobis, fratres cha-
rissimi, qui in cœnobio ejusdem sancti Patris con-
stituti, fervoris ejus quem in Dei rebus habuit, san-
cti strenuitate propositi specimen exhibetis, libet
subnectere eam relationem, quæ de sancti Patris
Othmari studiis et virtutibus per ejus merita ostensis

D vestra assertione et cura litteris est mandata vera-
cibus : quæ cum sit veritate plena, ratione perspi-
cua, non ob aliud a nobis est iterata, nisi quia
charissimus frater Gozbertus qui idem opusculum
edidit, cujus charitati quidquam negare nec volu-
mus nec debemus, id ut fieret postulavit, imo præ-
cepit, quem etiam in hac occupatione instantissi-
mum ergodicten a sine tædio lecti sustinuimus.
Itaque lectori credulo sufficiat hæc abbreviatio no-
stra; incredulus autem qui fuerit, ad eam conscrip-
tionem quam sequimur recurrens, multiplici asi-

* Græce *ἱεροδιώκτης*, id est exactorem operis monitorem : qua voce usus est Hieronymus in Epitaphio Nepotiani.

pulatione testium conventus ad fidem, si gratus est, A bus profectuum gradibus ad hanc gloriam sit eventus. Erat denique parcimonie sectator eximius, creberrimo macerans jejunio corpus, ita ut in præcipuis jejuniorum diebus ex consuetudine bidui abstinentiam continuaret frequentius. Et his contra tentamentorum jacula clypeis præmunitus vigiliis amabat, et assiduitate orandi spiritalia nequitie repellebat. Summæ autem humilitatis gratia præcipue præditus, in tantum voluntariam paupertatem diligebat, ut terrenam gloriam omnibus fugeret modis. Cui etiam hæc erat consuetudo, ut si quoquam pro utilitate monasterii eum tendere necessitas poposcisset, vilis miti dorso veheretur aselli. Erat inter cætera tanta in eo pauperum sollicitudo, ut eorum curam per se potius quam per alios exhibere studeret. In eo vero misericordie opere quod eleemosyna dicitur, vix cuiquam habebatur secundus. Nam ad suscipiendos leprosos, qui a cæteris hominibus sejuncti manere semotim consueverunt, hospitium haud longe a monasterio extra eas mansiones quibus cæteri pauperes recipiebantur constituit, et eis curam per se omnimodis impendebat ita sollicitè, ut nocturnis etiam horis monasterio sæpe digressus, curam infirmitati eorum miro devotionis adhiberet obsequio. Capita siquidem eorum pedesque abluens, purulenta suis manibus vulnera detergebat, et victui necessaria ministrabat, illam semper animo revolvens sententiam quam justus Judex misericordibus prolaturus est dicens: *Quod uni ex minimis fratribus meis fecistis, mihi fecistis (Matth. xxv).*

CAPUT PRIMUM.

Quomodo vir Dei Othmarus pro sanctitate vitæ cellulæ sancti Galli sit prælatus, et regia auctoritate regularem inibi vitam instituerit.

Igitur Othmarus, genere Alamannorum oriundus, in ætate puerili a fratre suo Rætiam a Curiensem perductus est, et in servitio Victoris, earumdem partium comitis, multo tempore constitutus, et litterarum scientia sublimatus, virtutum sectator morumque laudabilium possessor, sacerdotii gradum conscendit, et a supradicto comite benigne retentus, cuidam titulo sancti Florini confessoris prælatus est. Cumque morum ejus probitas et sanctæ vitæ munditia longe lateque plurimorum aures rimore B eo vero misericordie opere quod eleemosyna dicitur, vix cuiquam habebatur secundus. Nam ad suscipiendos leprosos, qui a cæteris hominibus sejuncti manere semotim consueverunt, hospitium haud longe a monasterio extra eas mansiones quibus cæteri pauperes recipiebantur constituit, et eis curam per se omnimodis impendebat ita sollicitè, ut nocturnis etiam horis monasterio sæpe digressus, curam infirmitati eorum miro devotionis adhiberet obsequio. Capita siquidem eorum pedesque abluens, purulenta suis manibus vulnera detergebat, et victui necessaria ministrabat, illam semper animo revolvens sententiam quam justus Judex misericordibus prolaturus est dicens: *Quod uni ex minimis fratribus meis fecistis, mihi fecistis (Matth. xxv).*

C Sicque factum est ut cunctorum qui eum noverant veneratione sublimis, Pater pauperum appellaretur a pluribus. Quem tam pleniter misericordie studium possederat, ut si quem pauperum nuditatis injuria torpentem conspiceret, plerumque suis exutus vestibus, miseri contegeret artus, ita ut interdum sine tunica, sola cappa c contectus ad monasterium remearet. Maluit enim per præsentis pompæ contemptum ad indumentum incorruptionis æternæ pertingere, quam per boni operis amissionem futuræ nuditatis opprobria sustinere.

CAPUT II.

Qua conversationis sanctæ perfectione nituerit.

His prælibatis, vitæ ejus sanctitatem liceat summatim perstringere, ut liquido cunctis clareat qui-

a Rætia Curiensis seu prima, cujus caput urbs Curia, Chur, ad Rhenum, comitatum Tirolensem complectitur: alia, secunda dicta, ab urbe Curia ad Danubium usque porrigitur, a Bajoaria Lico fluvio discreta.

b Ino ad Carolum Pippini regis patrem, ut patet tum ex ipso Walafrido in lib. de Mirac. sancti Galli, cap. 41, tum ex Hepidanno monacho in libro de casibus sancti Galli, et Hermanno Contracto in Chronico ubi Othmarus anno 720 cellæ sancti Galli primus Abbas constitutus, cœnobiale inibi vitam instituisse, et quadraginta per annos nobiliter rexisse dicitur. Porro Victor c consilio cujusdam ducis nomine Nebi persuasus ad præfatum principem Carolum cum eodem duce properavit, ipsique eandem cellam pro-

CAPUT III.

Quantam in pauperes misericordiam habuerit.

Quodam etiam tempore ad Pippinum regem veniens, honorifice susceptus est, et inter alia largitatis ejus beneficia, ad necessitates fratrum suorum sublevandas argenti libras d septuaginta percepit. Sed mox

prietatis jure contradidit, et ut Othmarum presbyterum eidem loco præficeret exoravit, inquit Walafridus. Quanquam ex libro i Isonis de Miraculis sancti Othmari, cap. 5, discimus Othmarum per Victorem primo quidem ad Carolum, deinde, Carolo mortuo, ad Pippinum filium fuisse deductum, ut in concessi loci possessione confirmaretur.

c Id est cuculla, uti discimus ex epistola Theodemari, abbatis Casinensis, ad Carolum Magnum.

d Walafridus in libro de Miraculis S. Galli, cap. 41, auctor est Pippinum rogatu Carolomanni fratris multa S. Othmaro donaria concessisse, in his codicem Regulæ S. Benedicti et campanum: et cœnobii S. Galli prædia diplomate confirmasse.

ut ad sua rediret egressus, maximam ejusdem pecuniæ partem præ foribus palatii pauperibus erogavit. Paucos autem solidos vix a fratribus qui secum erant compulsus retinuit, quibus postmodum quoddam territorium monasterio vicinum coemit. Dominicorum enim non immemor mandatorum, sui causa de crastino non cogitabat, sciens monachum victu et tegumento contentum esse debere: et ideo paupertatem sibi potius suisque delegit, quam rerum transeuntium possessionem superfluum, expeditis mentibus onerosam.

CAPUT IV.

Qualiter a quibusdam iniquis pro zelo justitiæ, quo servebat, multis affectus sit contumeliis.

Igitur cum jam Dominus meritis ejus digna rependere decrevisset, callidus universæ bonitatis inimicus bonis ejus actibus invidens, ejusque exemplis aliorum vitam dolens proficere, quietem quam in Christi servitio licet non parum laborando possedit, perturbare contendit. Sed, quamvis flatibus temporariæ adversitatis pulsata, radicem petreæ veritatis habens infixam, paradisi cedrus inconvulsa permansit. Nam Warinus ^a et Ruadhardus, qui tunc temporis totius Alamanniæ curam administrabant, diabolo suadente, immanissimo avaritiæ morbo præventi, res ecclesiarum sub sua potestate sitarum magna ex parte in proprietatis suæ dominium per vim contraxerunt. Qui cum sibi de possessionibus B. Galli perplura eodem violentiæ ansu vindicassent, vir Dei Othmarus non possessionibus terrenis inhians, sed cenobialis vitæ in eodem loco rerum ingruente penuria defectum præmetuens, Pippinum regem adiit, ipsique tyrannicam eorum præsumptionem exposuit, pariter protestatus grave eum crimen incursum si eorum actibus consentiendo faveret. Qua pro causa benevolus princeps utrumque conveniens, interminatus est eis gratia sua illos omnimodis carituros si non ecclesiæ Dei quæ injuste abstulerant, absque recantatione restituerent. Ac illi patriam repetentes, vitio rapacitatis infecti et bestiali sævitia efferati, jussionem regiam neglexerunt: virum etiam Dei Othmarum, cum pro hac re iterum principem adire vellet, missis post eum clanculum militibus, vinculis injectum per vim reduci fecerunt; necnon et Lambertum quemdam, qui fratribus ejus professione communeratus erat, non vitæ sanctitate, persuase-

^a Litteræ Scalcomanni cujusdam relatæ apud Goldastum in tomo II Rerum Alamannicarum, ordine 45, datæ leguntur « in anno primo Carlomanni regis sub Roadharto comite; » et aliæ Winiberti, ordine 43, datæ « die Dominico, vi Idus Octob., anno x, regnante domno Pippino rege Franc. sub Warino comite. » Itidemque aliæ ordine 67. Warinus comes adhuc erat anno iv Caroli Magni, ex charta 29. Confer caput 15 Walafridi de Miraculis S. Galli (*supra*). Stumpfius Warinum Hegoviæ, Ruadhardum Turgoviæ comites facit; Goldastus in notis ad Ratperti caput 2, *Cameræ nuntios* appellat, ex Ekkehardo de casib. S. Galli, cap. 1 ante medium.

^b Nempe anno 745, testante Hepidanno his verbis: « Sidonius episcopus Constantiensis et abbas Augiæ B. Othmarum de adulterio accusavit, mox

runt ut ei ficta quadam machinatione crimen luxuriæ impingeret, id elaborantes ut, sanctitate ejus hujusmodi suspicionibus infamata, deponendi eum occasionem invenirent. Qua causa plurimi tam dolosæ factionis ignari ad concilium ^b sunt evocati.

CAPUT V.

Quam in objectione ficti criminis modestiam tenuerit, et qua accusator ejus pœna multatus sit.

Itaque vir venerabilis, castæ [*Al.*, castitate] integer vitæ ac morum maturitate grandævus, in medio concilii collocatur, et in ejus accusationem Lambertus falsitatis minister coram omnibus præsentatur: acceptaque loquendi licentia veritatis oblitus, falsitatis assertor dixit se quendam feminam nosse quæ a viro beato vim pollutionis fuisset perperasa. Ad quod fertur nullum dedisse responsum. Cumque plurimis respondere coereretur objectis, hujusmodi dicto temperavit eloquium: Fateor, inquit, me supra modum peccasse in multis, de hujusmodi autem objectione criminis secreti mei inspectorem Deum invoco testem. Illis autem ut hujus facti se excusatione purgaret, attentius ei instantibus, mente securus, conscientia liber, tacitus perduravit. Et quia accusandi licentiam apud judices patere cognovit, maluit pro sinceritate sui pectoris divino quam humano pro excusatione criminis placere judicio. Mox ergo ut excusatio claresceret ipsius castimoniam falso fuisse infamatum, Lambertum ultio divina corripuit. Nam febrium vexatione pervasus, paulatim resoluti membrorum vigore contrahi cœpit. Sicque omnibus membris status sui amittentibus rectitudinem vel formam, capite ad terram more quadrupedum inclinato, non solum deformitate figuræ terribilis, verum etiam viva voce in sanctum peccasse omni tempore fatebatur.

CAPUT VI.

Quomodo inter arcta custodiæ claustra vitam finierit.

Consilio autem inique inchoato et iniquis terminato, vir Dei Othmarus apud villam Potanum ^c palatio inclusus est. Quo cum nullus intrare vel colloqui cum eo permitteretur, aliquot dies absque corporalis sustentaculo victus transegit. Curique diuturna vexatione famis laboraret, Peragosus [*Sario* Patgozus] quidam e fratribus ejus noctu advenire solebat, et ei victus solatia ministrare. Postmodum vero Gozbertus ^d quidam, vir potens, dum sibi vimissum in exilium.

^c Potanum olim oppidum, teste Ekkehardo infra citando, palatio regio illustre (a quo Potamicus lacus nomen traxit, alias Acronius et Brigantinus dictus), destructum est ab anno 917, quo in loco postea ibi reædificata arx *Bodmen* seu *Podmen*, quam hodie incolunt nobilissimi Bodmeni, uti Goldastus in Ekkehardi caput 1 adnotavit. Hinc non longe distat locus *Stein*, situs juxta emersum Rheni e lacu Veneto, ubi Othmarus diem supremum obiit.

^d Apud Goldastum in tomo III Rerum Alamannicarum, pag. 54 et 55, legitur donatio Gautzperti facta *Audomaro abbati Durgauginsi de monasterio S. Gallonis* vi Kalend. Novemb., anno III regnantis *Pippino*.

rum Dei commendari ab iniquis principibus impetrasset, in quadam Rheni fluminis insula nomine *Stein* juxta prædium suum custodiæ illum deputavit: ubi idem sanctus Pater spirituali tantummodo exercitio, id est orationibus ac jejuniis vacans, eo liberiori Domino deservivit quo ab humana frequentatione curisque sæcularibus fuerat absolutus. His et similibus notæ devotionis insistens operibus, exacto non multi temporis spatio, ab his mundanæ perturbationis angustiis ad cælestis latitudinem gaudii, decimo sexto [*Chesnio male decimo septimo*] Kalendarum Decembrium die commigravit ^a, et corpus ejus in eadem insula tumulatum multis deinceps diebus ibidem sine corruptione permansit ^b.

CAPUT VII.

Qualiter post multum temporis corpus ejus sine corruptione repertum sit.

Evolutis autem post transitum ejus decem annis, fratres illius per visionem a Domino commoniti sunt, ut corpus chari Patris ad monasterium reducerent. Hoc patefacto divinæ voluntatis consilio, undecim ex eisdem fratribus noctu ad locum in quo sancti viri exuviæ servabantur deveniunt, et sepulcrum aperiunt, corpus ejus ab omni corruptione illæsum reperiunt, excepto quod pars extrema pedis unius quam aqua abluebat, tantum colore mutato quasi tabida videbatur. Et congruo satis miraculo prima sanitatis ejus indicia claruerunt, ut videlicet tam illæsum a corruptione corpus illius inveniretur, quam liber ipse fuerat a crimine, cujus oppositione superatus videbatur ad tempus. Hac itaque devoti fratres rerum novitate, perfectius instructi, corpus honorifice sumptum rati imposuerunt, et accendentes candelas, unam ad caput, alteram collocaverunt ^c ad pedes.

CAPUT VIII.

Quam mirabiliter in translatione corporis ejus tempestas sedata sit.

Cumque deserto litore incertis se profundi viis commisissent, et summa instantia remigio insistentes sub omni celeritate cuperent remeare, continuo tanta vis pluvix et ventorum prorupit, ut vix effugium se crederent habituros. Sed mira omnipotentis Dei dispensatione et (ut credimus) sancti viri meritis actum est, ut ipsa etiam elementa, quæ nobis insensibilia videntur, famulantia sui creatoris imperio, quanti viri reliquix ibidem veherentur sentirent. Nam pelagus circumquaque imbrifera tempestate commotum, undas in altum suspendens, nihil omnino remigantibus molestix intulit, sed in

^a *Expletis non minus quadraginta annis regiminis sui*, inquit Walafridus cap. 15 de Miraculis S. Galli; et quidem anno septimo regni Pippini, ex Ivone infra lib. 1 cap. 5, proinde anno Christi non 753, ut apud Hepidannum, non 760, ut apud Albertum Stadensem abbatem; sed anno 759, ut recte apud Hermannum Contractum legitur. Certe Joannem Othmari successorem, ex monacho Augiensis, cœnobio S. Galli præfuisse anno 761, immo anno 760, patet tum ex charta 44 apud Goldastum, data die Dominico,

quamcunque partem navis devenit, rejectis flatibus tumentes in se fluctus depressit. Et ita omni ex parte undarum molibus, imbrum effusionibus, ventorumque flatibus non parvo dimotis spatio, quasi sepe quadam scapha cingebatur, ut ne una quidem pluvix gutta, quæ hinc inde vehementer inundabat, in illam descenderet. Cerei quoque qui in beati Patris obsequium ardentis ad caput pedesque fuerant collocati, lumen primæ accensionis nequaquam amiserunt, quoadusque corpus ejus ad monasterium deferretur.

CAPUT IX.

De abundantia potus cœlitus subministrati, et ubi corpus ejus post translationem sit tumulatum.

Aliud adhuc restat miraculum quod in eadem sacri corporis translatione devotis fratribus Dominus patefecit. Nam cum ex nimia remigandi instantia fessi, adveniente refectionis hora ad recuperandas alimento corporeo vires, laudibus Domini præmissis consedisent, tandemque felici convivio intermisceri potus solatia commonerent, unus ministrorum intulit nihil ibi jam potuum superesse, præter quod in flascone parvo servabatur, unde vix unicuique quippiam ad gustandum potiusquam ad bibendum præberi potuisset. Illi vero miraculorum Domini, quomodo paucis panibus multitudinem hominum paverit numerosam, facientes mentionem, ex eodem parvo quod habebant, cunctis qui aderant cum charitate distribui fecerunt. Et mirum in modum cepit in eodem vasculo ita liquoris haustus crescere, ut continua effusione nihil minui videretur, quoadusque bibentes poculorum copia vincerentur. Ergo, pro rei novitate obstupefacti, largitori omnium bonorum Domino, qui eis tam mirabiliter sufficientiam præbuit, debitas gratiarum actiones cum laudibus persolverunt. Statimque ut iter cœptum itidem aggressi sunt, in vasculo potus cessavit. Cumque optati littoris portum subissent, fratribus qui obviam cum Dei laudibus venerunt, quæ gesta fuerant ex ordine retexterunt; celebratoque in commune gaudio, sancti viri corpus magno sumptum cum honore ad monasterium transtulerunt, et inter aram sancti Joannis Baptistæ et parietem in sarcophago posuerunt. Ubi etiam postmodum ipsius facientibus meritis memoria digna Dominus dignatus est manifestare miracula.

CAPUT X.

Mutus et surdus ad sepulcrum ejus est curatus.

Denique quodam tempore surdus et mutus cum quibusdam de vicinis locis orationis causa monasterium adeuntibus venit. Et quia a primæva ætate et locutionis et auditus carebat officiis, tabellas duas

v *Nonas Maias regnante Pippino*, id est anno 761; tum ex alia charta 59, data anno octavo Pippini regis, die 13 Januarii, in gratiam Joannis abbatis, quod convenit anno 760.

^b Omittit hoc loco Walafridus interitum Sidonii Constantiensis episcopi, ob direptas res monasterii S. Galli, ex cap. 18 de Miraculis S. Galli repetendum.

^c Id factum anno 760 recte statuit Hermannus Contractus.

collo dependentes gestabat, quarum collisione et sonitu misericordiae opus, quod voce nequibat, precabatur. Is cum suis conviatoribus ecclesiam ingressus, dum eos singulis altaribus particulas cereae, sicuti pauperum est consuetudo, imponere conspiceret, ad viri Dei sepulcrum accedens, tabulas quas gestabat desuper posuit, seseque quasi oraturus ante illud prostravit; et protinus alto sopore depressus, ut ipse postmodum retulit, senem quemdam facie nitidum, monachico habitu gloriosum, quasi e tumulto vidit procedere dicentem sibi: O homo, cur hic sopore deprimeris? Cumque ad interrogata nihil penitus respondere potuisset, senior ad eum dixit: Surge, et incommodorum quibus hactenus laborasti, remedium a me tibi impetratum scias. Ergo tabulis istis dimissis confestimque monasterio decedens, donum a Deo tibi concessum in hoc loco nemini pandas. Qui cum evigilans surrexisset, sub magna festinatione monasterio digressus, inclinato jam die vesperi ad cujusdam Ratgozi potentis viri hospitium divertit. Cumque ab illo interrogaretur unde veniret, per ordinem exposuit, ubi, quando et quomodo sanitatis donum fuisset adeptus. At ille narrationi ejus non credens, teneri eum et custodiri praecipit, ipseque veritatem rei certius inquisiturus, eadem nocte ad monasterium venit, et tabulas super tumulum positas reperit. Conviatores quoque sanati cum invenisset adhuc ejusdem facti ignaros, diligenter ab illis inquisivit, si talem hominem monasterium pergentes in comitatu habuissent: et continuo ex eorum narratione vera esse quae domi audierat deprehendit. Quae res et praesentibus citius innotuit, et ad nos usque relatione veridica pervenit.

CAPUT XI.

Quomodo lux in eodem loco caelitus data apparuerit.

Presbyter quidam ex ipsa congregatione nomine Tanco, dum in eadem Ecclesia custodis officium gereret, nocturnae quietis tempore pro reficiendis luminaribus basilicam solitus introire, tribus vicibus pene omnia reperit extincta. Ad sancti autem viri sepulcrum perveniens, ardentem cereum juxta illud invenit, sciensque luminis illius administrari caelitus splendorem, extinguere non praesumpsit. Ut vero discessit, lux quae per se venerat, per se etiam subtracta est. Ubi et ad majoris indicium miraculi, ignis quidem in candela solito rutilabat, cereae vero nihil per hunc ardorem minui videbatur. Haec idem venerabilis presbyter saepius sua relatione confirmans, omne dubitationis argumentum ab hoc facto veritatis ratione depellit.

CAPUT XII.

Quidam ibidem casu desperatus quam facile convalescerit.

Quodam etiam tempore, dum ejusdem ecclesiae tecta vetustate dilapsa necessario restaurarentur, quidam ex ipsius monasterii familia tegularum quas ad fastigia basilicae deferre debuerat, onere praegravatus, de ipsa tecti altitudine supra viri Dei corruit

sepulcrum: moxque immensum aliud lignorum pondus corruentis impulsum tactu in ipso eum casus exitio desuper operuit. Cumque astantes occurrerent, ut ei quem jam exanimem crediderunt, funeris debita persolverent, sublato lignorum pondere aliquantisper, nullos membrorum motus ostendens jacuit; ac deinde per longa suspiria halitum resumens, absque ulla laesione surrexit incolumis, et ad incepti operis laborem rediit gaudens. In hoc ergo miraculo haud dubie sancti Patris merita claruerunt, cum et altitudo tecti unde supradictus homo ceciderat, non minus quadraginta pedum mensura a terra esset suspensa, et pondus insequens corruentem quod ad multorum hominum oppressionem sufficeret, operire praecipitem, non conterere potuisset.

CAPUT XIII.

Contractus sanitati restitutus.

Alio tempore caecus quidam adveniens, hospitio pauperum necessitatibus praeparato susceptus est; et nocte eadem cum ecclesiam vellet adire puerulas qui ei ducatum praebere debuerat, ob nimiam frigiditatis asperitatem officii sui negavit juvamen. Cumque nimis doleret quod tanta solemnitati interesse non mereretur (erant quippe Dominicae diei vigilae), adolescens quidam ita membris omnibus contractus, ut non aliter quoquam incedere quam manibus reptando potuisset; cum in eodem loco quiesceret, ejus dolori compassus de lecto se prostravit, et quali potuit solatio caeci vestigia rexit. Ut ergo ecclesiam intraverunt, utili errore ad sepulcrum Othmari venire. Putabat etenim iisdem benevolus caeci praecessor in ipso angulo aliquod ostium patere, per quod cryptam eidem loco vicinam intrare potuissent. Itaque ex improvise in sarcophagum viri Dei quia paulo altius eminebat a terra impingens, subito resiliit, et ad terram protinus concidit, totiusque ecclesiae spatia horrentibus implevit clarioribus. Caecus vero haec audiens, ductorem suum insania aestimans agitari, prout poterat aufugere studuit. Misericors autem Dominus totius boni auctor et amator, quia viderat debilem puerum ultra vires opus pietatis exhibere voluisse, beati Othmari etiam meritis id obtinentibus, benevolentiam ejus dono sanitatis remunerare dignatus est. Nam protinus in statum suum membris restitutus, caecum quem paulo ante manibus reptans ad ecclesiam traxit, firmatis jam gressibus per caetera in eodem ambitu orationis loca deduxit; et quia aliquandiu postea in ipso monasterio mansit, ita omnibus etiam qui huic facto minus interfuerant, id ipsum declaravit, ut de eo nulli deinceps licuerit dubitare.

CAPUT XIV.

Terra in lapidem conversa.

Quidam de numero scholasticorum ab eodem beati Othmari tumulto particulam cereae furtim subtraxit. Regressus autem ad hospitium cum parvipenderet quod commisit, statim manifesta Dei correctione stultitiae suae errorem confusus agnovit. Nam

cum eandem particulam de sinu proferret, in lapidis duritiam eam reperit commutatam. Cumque temeritati obstinationem junxisset, multo tempore hoc factum a cunctorum agnitione abscondit, præter eum videlicet qui et earumdem rerum tunc erat conscius, et hoc in tempore miraculi quod retulimus relator exstat fidelissimus.

CAPUT XV.

Clerico cuidam manus restituta.

Alio quoque tempore clericus quidam advenit, cui utriusque manus officium miserabili prorsus modo fuerat denegatum. Nam contortis in volam digitis unguibusque ad ossa usque palmarum immersis, nimis sine intermissione cruciabatur miser doloribus, ita ut etiam quædam partes manuum putrefactæ gravem longius fetorem emitterent. Is cum non longe beati viri tumulo consisteret, subito coperunt digiti ejus singulatim ex ordine erigi, et ad naturalium concordiam actionum redire. Ipse vero qui pro concessio sanitatis dono gaudere debuerat, doloris magnitudinem clamore horribili testabatur, et eadem hora, manibus ad integrum restitutis, postmodum sanus abscessit.

CAPUT XVI.

Quomodo idem sepulcrum in destructione basilicæ illæsum permanserit, et qualiter in altum locum reliquiæ viri sancti translata sint.

Quid nuper quoque circa ejusdem viri sancti sepulcrum gestum sit, quando ecclesia B. Galli reædificandi causa destruebatur, arbitramur non esse silentio supprimendum. In eadem basilica, juxta aram beati Joannis Baptistæ, arca quædam parieti contigua non magnis lapidibus opere cæmenticio in quatuor lateribus constructa, superius autem tabulis, quarum grossitudo trium vel quatuor erat digitorum, in transversum positis cæmentoque desuper litis cooperta videbatur, in qua sancti viri corpusculum paulo altius a pavimento ^a sublevatum tabula lignea tan-

^a Nota morem antiquum asservandi sanctorum reliquias. Sic monachi Lindisfarnenses corpus sancti Cuthberti e terra levatum, « novaque in theca reconditum, supra pavimentum sanctuarii posuerunt, » inquit Beda in lib. iv Hist., cap. 30. Legendus idem auctor, lib. iv, cap. 3, ubi describit locum sepulcri S. Ceaddæ episcopi, « tumba lignea in modum domunculæ facta coopertum, habentem foramen in pariete, per quod solent hi qui causa devotionis adveniunt, manum mittere, » etc. Eadem fere de tumulo S. Venerandi episcopi scribit Gregorius Turonensis episcopus in lib. de Gloria conf., cap. 37, ibidemque cap. 44. Tranquillus episcopus sepulcrum super terram habuisse perhibetur. In hunc fere modum hæcenus visuntur monumenta S. Bernardi et S. Malachii:

atque tum supposita jacebat. Estimantes igitur multi corpus sancti Patris sub terra positum, arcæ vero constructionem ad designandum tantummodo sepulturæ locum cæmentatam, ideo tumulum remanere intactum posse credentes, muros ecclesiæ machinis aggressi crebris arietum ictibus ruere compulerunt. Qui cum ex omni parte magnæ altitudinis essent, magnis machinarum impulsibus pariter pene corruentes, sepulcro viri Dei superferrentur, mirum in modum nullam arcæ particulam læserunt. Quæ eventis cineribus sic intacta ex omni parte reperta est, ac si nullo cadentium impetu parietum impetita fuisset. Postea vero dum quidam saxum haud grande super eam incaute jecisset, protinus quadam ex parte confracta est. Tandem itaque cognito quod in ea reliquiæ sancti Patris haberentur, cum magno eas honore inde transtulerunt, et in ecclesia beati Petri post altare posuerunt ^b.

CAPUT XVII.

Quæ ostensio in eodem oratorio cuidam fratri manifestata sit.

Paucis deinde diebus exactis, quidam frater dum nocturnas vigiliis præveniens idem oratorium orandi gratia quadam nocte fuisset ingressus, totoque affectu precibus iusistens ad altare direxisset intentum, nescio quam a dextris altaris in angelicæ claritatis nitore vidit stare personam, sacerdotali quidem habitu præfulgentem, facie autem ad orientem versa, gestu corporis intentissimæ orationis specimen exhibentem: vestimenta vero ipsa tanti fuisse nitoris asseruit, ut humanæ infirmitatis reverberarent obtutus. Cumque hæc diu conspiceret, et utrum propius deberet accedere anxia mentis agitatione trutinaret, persona quæ apparuerat se subtrahens, eum miraculo et stupore consternatum reliquit. Non est igitur incredibile eundem venerabilem virum præsentis suæ visione declarare voluisse, digne circa translationem suam fraternæ devotionis iteratam fuisse solertiam.

apud Claramvallem. Corpus S. Othmari ad dextram partem altaris fuisse collocatum, tradit Iso monachus in lib. i Miraculorum, cap. 5, quod Beda etiam de SS. Aidani et Ceaddæ reliquiis affirmat in Hist. lib. iii, capp. 17 et 23.

^b Nempe anno, non 729, ut Hepidanno videtur, sed insequente, ut colligitur ex consecuta translationis historia. Certe basilicæ sancti Galli instaurationem anno 830 fuisse inchoatam docet Ratpertus cap. 6; et Iso monachus in lib. i de Mirac. S. Othmari, cap. 5 scribit hanc translationem factam fuisse « xvii Kalend. Maii, in die sancto Parasceves, » id est anno 830, quo Pascha in xv Kalend. Maii incidebat.